

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Išankstinio tyrimo ataskaita

KAUNO RAJONO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE (GARLIAVOS, VILKIJOS IR PAKAUNĖS PSPC IR FILIALAI) MAŽĖJANČIO PRISIRAŠIUSIŲ PACIENTŲ SKAIČIAUS VERTINIMAS

2024 m. spalio 14 d. Nr. 2-9

Kaunas

Kauno rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba prižiūri, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Kauno rajono savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Kauno rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti kuriamą naudą visuomenei, padedant Kauno rajono savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turtą, o savo darbą atlieka grįsdama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais.

Išankstinį tyrimą atliko: Svetlana Variakojienė (grupės vadovas), Vilma Legeckė.

Išankstinio tyrimo ataskaita pateikta: Kauno rajono savivaldybės merui, Kauno rajono savivaldybės administracijai, VšĮ Garliavos PSPC, VšĮ Pakaunės PSPC, VšĮ Vilkijos PSPC.

TURINYS

PAGRINDINIAI IŠANKSTINIO TYRIMO FAKTAI	3
SANTRAUKA.....	4
IŠANKSTINIO TYRIMO TIKSLAS IR APIMTIS	6
PAGRINDINIAI IŠANKSTINIO TYRIMO REZULTATAI.....	7
PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ BAIGIAMAS AUDITAS IŠANKSTINIŲ TYRIMU	27
PRIEDAI.....	28
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	28
2 priedas. Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai.....	29

PAGRINDINIAI IŠANKSTINIO TYRIMO FAKTAI

Kauno rajono savivaldybės teritorijoje 2021-01-01–2024-07-01 laikotarpiu

Ištaigos teikiančios pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugas

Savivaldybės finansuojamos ištaigos:
2021 – 2022 m. – 3 vnt.
2023 – 2024-07-01m. – 3 vnt.

Privačios medicinos gydymo ištaigos:
2021 – 2022 m. – 10 vnt.
2023 – 2024-07-01m. – 11 vnt.

Deklaruotas gyventojų skaičius

2021-12-31 – 105 032
2022-12-31 – 111 355
2023-12-31 – 115 137
2024-07-01 – 116 155

Visose ištaigose prisirašiusių gyventojų skaičius:

2021-12-31 – 66 844
2022-12-31 – 67 796
2023-12-31 – 69 070
2024-07-01 – 70 337

VšĮ Garliavos, Pakaunės, Vilkijos PSPC prisirašiusių gyventojų skaičius:

2021-12-31 – 25 556
2022-12-31 – 24 856
2023-12-31 – 24 636
2024-07-01 – 24 813

VšĮ Garliavos, Pakaunės, Vilkijos PSPC aptarnautų pacientų skaičius – 493 500

2021-12-31 – 117 666
2022-12-31 – 139 902
2023-12-31 – 157 999
iki 2024-07-01 – 77 933

SANTRAUKA

Audito objekto svarba

Viešoji įstaiga Garliavos pirminės sveikatos priežiūros centras, Viešoji įstaiga Pakaunės pirminės sveikatos priežiūros centras ir Viešoji įstaiga Vilkijos pirminės sveikatos priežiūros centras yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos pelno nesiekiančios įstaigos, ribotos civilinės atsakomybės vieši juridiniai asmenys, teikiantys kvalifikuotas asmens sveikatos priežiūros paslaugas pagal joms suteiktas licencijas¹. Pirminių asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklos tikslas – stiprinti gyventojų sveikatą, mažinti sergamumą ir mirtingumą bei teikti prieinamas, kokybiškas asmens sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas, nurodytas licencijose.

Paslaugų prieinamumas ir orientacija į pacientą yra svarbūs sveikatos priežiūros paslaugų kokybės aspektai, kaip ir paslaugų saugumas ir veiksmingumas. Kokybiškos ir prieinamos sveikatos priežiūros paslaugos yra tokios, kurios teikiamos laiku, geografiškai pagrįstu atstumu ir ten, kur yra pakankamai įgūdžių ir išteklių, nes tik laiku suteiktos paslaugos patenkina pacientų lūkesčius dėl sveikatos priežiūros. Asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas – aktuali sveikatos priežiūros problema visoje Lietuvoje, taip pat ir Kauno rajone. Kauno rajono savivaldybė, formuodama sveikatos priežiūros politiką, sprendžia paslaugų prieinamumo ir orientacijos į pacientą problemas.

Kauno rajono savivaldybės subjektai, užtikrinantys prieinamas ir į pacientą orientuotas sveikatos priežiūros paslaugas, yra Viešoji įstaiga Garliavos pirminės sveikatos priežiūros centras, Viešoji įstaiga Pakaunės pirminės sveikatos priežiūros centras ir Viešoji įstaiga Vilkijos pirminės sveikatos priežiūros centras. Šių įstaigų steigėja (savininkė) yra Kauno rajono savivaldybė, o savininko turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Kauno rajono savivaldybės taryba. Pagrindiniai pirminių asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklos uždaviniai yra teikti asmenims būtinąją medicinos pagalbą ir kvalifikuotas pirminės asmens sveikatos priežiūros ir psichikos sveikatos priežiūros paslaugas.

¹ Valstybinės Akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos 1999-06-09 Įstaigos asmens sveikatos priežiūros licencija Nr. 358, išduota VŠĮ Vilkijos pirminės sveikatos priežiūros centrui (toliau – PSPC), Valstybinės Akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos 1999-05-19 Įstaigos asmens sveikatos priežiūros licencija Nr. 157, išduota VŠĮ Garliavos PSPC, Valstybinės Akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos 1999-12-30 Įstaigos asmens sveikatos priežiūros licencija Nr. 178, išduota VŠĮ Pakaunės pirminės sveikatos priežiūros centrui.

Pagrindinės veiklos sritys – asmens sveikatos priežiūros paslaugų, nurodytų šių įstaigų asmens sveikatos priežiūros veiklos licencijose, teikimas bei kitos įstatymams ir kitiems teisės aktams neprieštaraujančios veiklos vykdymas².

² VšĮ Pakaunės PSPC įstatai patvirtinti Kauno rajono savivaldybės tarybos 2020-11-26 sprendimu Nr. TS-439; VšĮ Garliavos PSPC įstatai patvirtinti Kauno rajono savivaldybės tarybos 2020-11-26 sprendimu Nr. TS-437; VšĮ Vilkijos PSPC įstatai patvirtinti Kauno rajono savivaldybės tarybos 2020-12-20 sprendimu Nr. TS-474.

IŠANKSTINIO TYRIMO TIKSLAS IR APIMTIS

Išankstinio tyrimo tikslas³ – įvertinti mažėjančio prisirašiusių pacientų skaičiaus priežastis ekonomiškumo ir/ar efektyvumo, ir/ar rezultatyvumo požiūriu.

Išankstinio tyrimo subjektas – Viešoji įstaiga Garliavos pirminės sveikatos priežiūros centras, Viešoji įstaiga Pakaunės pirminės sveikatos priežiūros centras ir Viešoji įstaiga Vilkijos pirminės sveikatos priežiūros centras.

Išankstinio tyrimo pagrindas – Kauno rajono savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. balandžio 25 d. pavedimas Nr. PAV-2, Kauno rajono savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. gruodžio 11 d. įsakymas Nr. 1-10 „Dėl Kauno rajono savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. balandžio 25 d. pavedimo Nr. PAV-2 „Dėl audito atlikimo“ pakeitimo“, Kauno rajono savivaldybės kontrolieriaus 2024 m. rugsėjo 20 d. įsakymas Nr. 1-12 „Dėl Kauno rajono savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 1-10 „Dėl Kauno rajono savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. balandžio 25 d. pavedimo Nr. PAV-2 „Dėl audito atlikimo“ pakeitimo“ pakeitimo“.

Audituojamas laikotarpis – 2021 m. – 2024 m. liepos 1 d.

Išankstinio tyrimo metu siekėme įvertinti ir išsiaiškinti pagrindinius klausimus:

- Teisinį reglamentavimą ir šioje srityje vykusius pokyčius;
- Įstaigų savininko sprendimų įgyvendinimą ir vidaus kontrolės aplinką;
- Įstaigų teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kiekį ir prieinamumą laiko prasme, t. y. vertinome informaciją apie asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eiles ir jų tendencijas, susidarymo priežastis, kaip šios įstaigos valdo laukimo eiles;

Išankstinio tyrimo metu rinkome informaciją ir organizavome susitikimus su šių įstaigų atsakingais asmenimis.

Išankstinio tyrimo ataskaitoje naudojamos santrumpos ir sąvokos aprašytos 1 priede „Santrumpos ir sąvokos“ (28 psl.).

Išankstinis tyrimas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Laikėmės prielaidos, kad visi auditui pateikti dokumentai ir informacija yra išsami ir galutinė, o dokumentų kopijos atitinka originalus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“ (29 psl.).

³ Išankstinis tyrimas yra veiklos audito proceso etapas, kurio metu renkama ir vertinama informacija apie nagrinėjamą veiklos sritį, siekiant nustatyti joje esančias problemas. Remiantis išankstinio tyrimo rezultatais atliekamas pagrindinis tyrimas. Tačiau, esant tam tikroms aplinkybėms, siekiant racionaliai naudoti audito išteklius, pagrindinis tyrimas gali būti neatliekamas ir auditas baigiamas išankstiniu tyrimu. Išankstinio tyrimo ataskaitoje nurodomos nustatytos problemos neteikiant audituojamam subjektui rekomendacijų.

PAGRINDINIAI IŠANKSTINIO TYRIMO REZULTATAI

Vadovaujantis Įsakymo⁴ nuostatomis pirminė ambulatorinė asmens sveikatos priežiūra (toliau – PAASP) apima šeimos gydytojo (arba vidaus ligų gydytojo, vaikų ligų gydytojo, akušerio ginekologo ir chirurgo kartu) komandos teikiamas paslaugas, pirminę ambulatorinę odontologinę asmens sveikatos priežiūrą ir pirminę ambulatorinę psichikos sveikatos priežiūrą.

Visoje Kauno rajono teritorijoje PAASP paslaugas teikia pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurios finansuojamos iš Kauno rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) biudžeto ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF), bei privačios gydymo įstaigos.

Atlikdami išankstinį tyrimą analizavome Viešosios įstaigos Garliavos pirminės sveikatos priežiūros centras, Viešosios įstaigos Pakaunės pirminės sveikatos priežiūros centras ir Viešosios įstaigos Vilkijos pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – Įstaigos) veiklą, susijusią su teikiamų PAASP paslaugų kiekiu ir prieinamumu. Prieinamumo kriterijumi laikėme teisės aktuose nustatytą laikotarpį ir praktikoje – mediciniškai pagrįstą laikotarpį, per kurį pacientui reikia gauti sveikatos priežiūros paslaugą. Analizavome, kaip keitėsi prisirašiusių, pas pirmo lygio sveikatos priežiūros specialistus, gyventojų skaičius Įstaigose. Taip pat siekiant nustatyti, ar visi Įstatuose ir Licencijose nurodyti padaliniai faktiškai vykdo veiklą, ar tinkamai pažymėti nuorodomis, kad gyventojai juos lengvai ir paprastai surastų, ar nurodytas tikslus jų darbo laikas ir kontaktai, buvo vykdomas informacijos patikrinimas vykstant į vietą.

Kauno rajono teritorijoje pagal teritorinį išdėstymą Įstaigos, finansuojamos iš Savivaldybės biudžeto bei PSDF, teikia visiems asmenims būtinąją pagalbą ir PAASP paslaugas asmenims, kurie prisirašę šiuose padaliniuose pas pirmo lygio sveikatos priežiūros specialistus, šiose Įstaigose ir jų padaliniuose:

- Viešoji įstaiga Garliavos pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – VšĮ Garliavos PSPC), turintis 7 teritorinius padalinius ir Psichikos sveikatos priežiūros skyrių, gyventojus aptarnauja Garliavos Roko Šliūpo poliklinikoje, Ežerėlio, Zapyškio, Kačerginės, Piliunos, Girionių, Linksmakalnio padaliniuose;
- Viešoji įstaiga Pakaunės pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – VšĮ Pakaunės PSPC), turintis 10 padalinių ir Psichikos sveikatos priežiūros skyrių, gyventojus aptarnauja Raudondvario, Domeikavos, Karmėlavos, Neveronių, Babtų ambulatorijose, Kulautuvos,

⁴ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. V-943 "Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo organizavimo ir šių paslaugų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo tvirtinimo" (su vėlesniais pakeitimais).

Vandžiolgos ir Užliedžių šeimos gydytojų kabinetuose, bei dviejuose medicinos punktuose – Panevėžiuko ir Pagynės;

- Viešoji įstaiga Vilkijos pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – VŠĮ Vilkijos PSPC), turintis 6 teritorinius padalinius ir Psichikos sveikatos centrą, gyventojus aptarnauja Vilkijos poliklinikoje – ambulatorijoje, Čekiškės, Liučiūnų, Daugėliškių, Batniavos ir Padauguvos medicinos punktuose. Taip pat šiai įstaigai priklauso Vilkijos palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė, kuri teikia stacionarines pirminio lygio paslaugas. Palaikomajam gydymui ir slaugai priimami gydytis asmenys, kuriems nustatyta galutinė diagnozė ir nereikalingas papildomas ištyrimas, kai aukštesnio lygio specializuotas stacionarinis ar reabilitacinis gydymas netikslingas.

Kauno rajono teritorijoje PAASP paslaugas asmenims teikia ir privačios gydymo įstaigos: VŠĮ Babtų šeimos medicinos centras, UAB „Pilėnų klinika“, VĮ Jonučių šeimos sveikatos centras, UAB Šlienavos sveikatos priežiūros centras, UAB InMedica, UAB V. Rožukienės Ažuolyno šeimos sveikatos centro filialas, UAB „Dantera“, UAB "MediCA klinika", UAB InMedica, VŠĮ Roku socialinės gerovės centras, Raudondvario klinika, UAB.

Siekiant įvertinti vidaus administravimą efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu bei atskleisti veiklos tobulinimo galimybes, vertinome ar Įstaigose priimami sprendimai turėjo įtakos veiklos efektyvumui, ar buvo išnaudotos galimybės valdymo struktūros optimizavimui, atsisakant netikslingos veiklos. Vertinome, kaip Įstaigų vadovai užtikrina tinkamą darbo ir kontrolės aplinką, siekia kurti antikorupcinę aplinką ir efektyviai valdyti interesų konfliktus bei didinti pacientų ir jų atstovų pasitikėjimą Įstaigomis.

Įstaigų valdymo struktūros ir pareigybių sąrašo tvirtinimas, priskiriamas dalininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos įgaliojimo sričiai. Įstaigų įstatuose nustatyta įgyvendinanti institucija – Kauno rajono savivaldybės taryba (toliau – Taryba). Audituojamu laikotarpiu Įstaigose valdymo struktūra ir pareigybių sąrašai⁵ buvo keičiami du kartus. Patikrinus gautą informaciją ir pateiktus dokumentus (Įstatus, pareigybių sąrašus, direktorių įsakymus, Tarybos sprendimus ir pan.), buvo nustatyta, kad Įstaigose valdymo struktūros ir pareigybių sąrašų tvirtinimo procedūros buvo atliekamos laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų. Atkreiptinas dėmesys, kad visų trijų Įstaigų valdymo struktūra yra skirtinga.

⁵ VŠĮ Garliavos PSPC struktūra ir pareigybių sąrašas patvirtinti Kauno rajono savivaldybės tarybos 2022-10-27 sprendimu Nr. TS-327 ir 2024-03-28 sprendimu Nr. TS-151; VŠĮ Vilkijos PSPC struktūra ir pareigybių sąrašas patvirtinti Kauno rajono savivaldybės tarybos 2020-12-17 sprendimu Nr. TS-475, 2024-03-28 sprendimu Nr. TS-153 ir 2024-03-28 sprendimu Nr. TS-153; VŠĮ Pakaunės PSPC struktūra ir pareigybių sąrašas patvirtinti Kauno rajono savivaldybės tarybos 2022-03-24 sprendimu Nr. TS-132 ir 2024-03-28 sprendimu Nr. TS-155.

Siekiant nustatyti vienodą asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – ASPĮ) darbuotojų elgesio standartą, Lietuvos Respublikos (toliau – LR) sveikatos apsaugos ministro įsakymu⁶ yra patvirtintas ASPĮ darbuotojų elgesio kodeksas. Šio įsakymo 3 punkte pateikta rekomendacija ASPĮ, kurių savininko (dalininko) teises ir pareigas įgyvendina savivaldybių tarybos, vadovautis šiuo LR sveikatos apsaugos ministro patvirtintu kodeksu. Siekiant užtikrinti darbe tinkamą kontrolės aplinką, didinti pacientų ir jų atstovų pasitikėjimą, Įstaigos pasitvirtino vidaus teisės aktus, t. y. patvirtino etikos kodeksus/taisykles⁷, kuriuose nustatyti aiškūs elgesio principai ir reglamentuoti darbuotojų tarpusavio santykiai, aptartos siektinos ir vengtinios situacijos, atsakomybė už Elgesio kodekso pažeidimus. Pažymėtina, kaip gerosios praktikos pavyzdys yra VšĮ Garliavos PSPC Šliūpo poliklinikoje bei VšĮ Vilkijos PSPC (šiuo metu vykdomi remonto darbai todėl monitoriai nuimti) vaizdo ekranuose (monitoriuose) transliuojama įvairaus pobūdžio informacija, kuri yra informatyvi ir pateikiama šiuolaikiškai. VšĮ Pakaunės PSPC vaizdo ekranų nėra (monitorių) tačiau visa aktuali informacija yra informaciniuose stenduose.

Iš surinktų duomenų darytina išvada, kad Įstaigų vadovai tinkamai organizuoja ir užtikrina darbo ir kontrolės aplinką ir toks vidinis teisinis reguliavimas leidžia kurti antikorupcinę aplinką ir efektyviai valdyti interesų konfliktus.

Pažymėtina, kad 2023 m. Įstaigos yra įtrauktos į LR sveikatos apsaugos ministerijos Skaidrių ASPĮ sąrašą, taip pat 2024 m. kovo 12 d. Savivaldybės mero potvarkiu Nr. MP-283 Įstaigoms suteiktas Skaidrios ASPĮ vardas.

LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo⁸ 46 straipsnyje nustatyta, kad ASPĮ privalo turėti vidaus tvarkos taisykles (toliau – Taisyklės) ir užtikrinti, kad jos būtų prieinamos pacientams susipažinti. Audituojamu laikotarpiu visos Įstaigos turėjo patvirtintas Taisykles⁹. Taisyklėse nustatyta vidinė Įstaigų tvarka, kuri reguliuoja darbuotojų ir pacientų tarpusavio santykių principus ir elgesio normas. Įstaigų Taisyklės atitinka LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 46 straipsnio 2 dalyje keliamus reikalavimus, t. y. nustatytos pacientų kreipimosi į Įstaigą, paslaugų teikimo, informacijos

⁶ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. liepos 16 d. įsakymas Nr. V-1673 "Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojų elgesio kodekso" patvirtinimo;

⁷ VšĮ Garliavos PSPC direktoriaus 2024 m. rugsėjo 3 d. įsakymas Nr. V- 29 „Dėl VšĮ Garliavos pirminės sveikatos priežiūros centro darbuotojų etikos kodekso patvirtinimo“, VšĮ Pakaunės PSPC direktoriaus 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymas Nr. 68 „Dėl VšĮ Pakaunės PSPC darbuotojų elgesio kodekso patvirtinimo“, VšĮ Vilkijos PSPC direktoriaus 2022 m. gruodžio 2 d. įsakymas Nr. 63 „Dėl smurto ir priekabiavimo prevencijos tvarkos bei pranešimų apie smurtą ir priekabiavimą teikimo ir nagrinėjimo tvarkos patvirtinimo, atsakingų asmenų paskyrimo“;

⁸ Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, 1996 m. birželio 6 d., Nr. I-1367 (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ VšĮ Garliavos PSPC direktoriaus 2024 m. rugsėjo 3 d. įsakymas Nr. V-28 „Dėl VšĮ Garliavos PSPC vidaus tvarkos darbo tvarkos taisyklių tvirtinimo“, VšĮ Pakaunės PSPC direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. 30 „Dėl VšĮ Pakaunės pirminės sveikatos priežiūros centro vidaus tvarkos taisyklių papildymo nuotoliniu sveikatos priežiūros paslaugu (NSP) teikimo tvarka“, VšĮ Vilkijos PSPC direktoriaus 2024 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 57 „Dėl vidaus tvarkos taisyklių tvirtinimo“.

teikimo apie pacientų sveikatos būklę, ginčų sprendimo ir kitos tvarkos. Pažymėtina kad, Įstaigų informaciniuose stenduose ir vaizdo ekranuose (monitoriuose) tinkamai viešinama informacija, taip sudaroma galimybė atvykusiems į Įstaigą pacientams ir būsimiems pacientams susipažinti su aktualia šių Įstaigų vidaus teisės aktų versija.

LR viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje¹⁰ įtvirtinta nuostata, kad įstaigoje turi būti patvirtintas pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas. Už šio sąrašo sudarymą ir nuolatinį atnaujinimą yra atsakingas įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo, kuris pasirašytinai supažindina visus darbuotojus kuriems yra prievolė deklaruoti bei užtikrina, kad aktualus ir atnaujintas sąrašas yra paskelbtas Įstaigos interneto svetainėje¹¹.

Vadovaujantis LR viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 2 straipsnio 5 d. 8 p. ir 4 straipsnio 3 d. 7 p., 9 p., 10 p. nuostatomis deklaruoti viešuosius ir privačius interesus privalo sveikatos priežiūros įstaigos vadovas, jo pavaduotojas, gydytojai, odontologai ir darbuotojai, atsakingi už viešųjų pirkimų organizavimą ir vykdymą.

Patikrinus gautą informaciją ir Įstaigų pateiktus dokumentus, nustatyta kad Įstaigose¹² tinkamai patvirtinti pareigų (pareigybių) sąrašai, kurias einantys asmenys (darbuotojai) privalo deklaruoti privačius interesus. Įstaigose paskirti atsakingi specialistai už viešųjų ir privačių interesų deklaravimo klausimais informacijos teikimą ir tikrinimą „PINREG“ sistemoje (kuris yra pasiekiamas VTEK interneto sistemoje) ir deklaracijų administravimą.

Vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. V-419 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veiklos kokybės ir efektyvumo vertinimo rodiklių sąrašo ir šių rodiklių duomenų suvestinių formų patvirtinimo“, ASPI įpareigotos vykdyti pacientų apklausas pagal nustatytą Ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų vertinimo anketą¹³ ir kasmet iki einamųjų metų vasario 15 d. pateikti Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklos tarnybai, veiklos kokybės

¹⁰ Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas, 1997 m. liepos 2 d., Nr. VIII-371 (su vėlesniais pakeitimais);

¹¹ Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininko 2021 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. KS-332 patvirtintos Rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi kontrolės ir priežiūros patvirtinimo;

¹² VšĮ Garliavos PSPC direktoriaus 2024 m. rugsėjo 3 d. įsakymas Nr. V-30 „Dėl pareigybių, kurios privalo deklaruoti viešuosius ir privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“, VšĮ Pakaunės PSPC direktoriaus 2021 m. kovo 29 d. įsakymas Nr. 16 „Dėl viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir deklaracijų pildymo“, VšĮ Vilkijos PSPC direktoriaus 2022 m. spalio 3 d. įsakymas Nr. 54 „Dėl pareigybių sąrašo, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus“.

¹³ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 16 d. įsakymas Nr. V-419 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veiklos kokybės ir efektyvumo vertinimo rodiklių sąrašo ir šių rodiklių duomenų suvestinių formų patvirtinimo“.

vertinimo rodiklio „Pacientų pasitenkinimo ASPĮ teikiamomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis lygis“ duomenis, pažymėtina, kad šis reikalavimas galiojo iki 2023 m. spalio 26 d.

LR sveikatos apsaugos ministras 2023 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. V-628 „Dėl Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų ir biudžetinių įstaigų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veiklos rezultatų vertinimo rodiklių 2023 metų siektinų reikšmių sąrašo patvirtinimo“, naujai patvirtino Įstaigoms, kurios teikia ASPP, veiklos rezultatų vertinimo rodiklių 2023 metų siektinų reikšmių sąrašą, kuriame nustatytas Veiklos vertinimo rodiklis „Pacientų pasitenkinimo įstaigos teikiamomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis lygis, tai yra pacientų teigiamai įvertintų įstaigoje suteiktų paslaugų skaičiaus dalis nuo visų per metus įstaigoje suteiktų paslaugų skaičiaus pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytas paslaugų grupes“, kur nurodyta siektina reikšmė – pacientų pasitenkinimo ASPĮ teikiamomis ASPP lygis ne mažiau kaip 0,9 balo. Pažymėtina, kad šio rodiklio apskaičiavimas, galiojo iki 2023 m. rugsėjo 22 d., nes po to šis rodiklis išliko, tik siektinos reikšmės apskaičiavimo lygis – nenustatomas.

Patikrinus gautą informaciją ir Įstaigų pateiktus dokumentus, nustatyta kad VŠĮ Garliavos PSPC ir VŠĮ Vilkijos PSPC ir toliau skaičiavo šio rodiklio siektiną reikšmę, siekdami žinoti savo įstaigos realią padėtį, (VŠĮ Garliavos PSPC 2023 m. – 0,98 balo, VŠĮ Vilkijos PSPC 2023 m. – 1 balas), o VŠĮ Pakaunės PSPC 2023 m. pacientų pasitenkinimo Įstaigos teikiamomis ASPP lygis nebuvo nustatomas¹⁴.

Siekiant įvertinti ir išsiaiškinti mažėjančio prisirašiusių pacientų skaičiaus priežastis ekonomiškumo ir/ar efektyvumo, ir/ar rezultatyvumo požiūriu, išankstinio tyrimo metu vertinome 2021–2024 m. liepos 1 d. laikotarpiu Įstaigose priimamų sprendimų įtaką veiklos efektyvumui, ar buvo išnaudotos visos galimybės teikiant (mokamas ir nemokamas) ASPP ir galimybes Įstaigoms konkuruoti su privačiomis sveikatos gydymo įstaigomis.

¹⁴ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. gegužės 30 d. įsakymas Nr. V-628 „Dėl Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų ir biudžetinių įstaigų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veiklos rezultatų vertinimo rodiklių 2023 metų siektinų reikšmių sąrašo patvirtinimo“

Lentelė Nr. 1					
Istaigose teikiamos paslaugos					
VšĮ Garliavos PSPC¹⁵		VšĮ Pakaunės PSPC¹⁶		VšĮ Vilkijos PSPC¹⁷	
Nemokamos paslaugos	Mokamos paslaugos	Nemokamos paslaugos	Mokamos paslaugos	Nemokamos paslaugos	Mokamos paslaugos
Būtiniosios medicinos pagalbos paslaugos	Mokamoms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, teikiamoms VšĮ Garliavos PSPC, priskiriamos paslaugos, kurių išlaidos nekompensuojamos	Būtiniosios medicinos pagalbos paslaugos	Mokamoms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, teikiamoms VšĮ Pakaunės PSPC, priskiriamos paslaugos, kurių išlaidos nekompensuojamos	Būtiniosios medicinos pagalbos paslaugos	Mokamoms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, teikiamoms VšĮ Vilkijos PSPC, priskiriamos paslaugos, kurių išlaidos nekompensuojamos
Apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu ir prisirašiusiems prie VšĮ Garliavos PSPC pacientams visi laboratoriniai tyrimai, kurie numatyti ir kuriuos skiria šeimos gydytojas		Apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu ir prisirašiusiems prie VšĮ Pakaunės PSPC pacientams visi laboratoriniai tyrimai, kurie numatyti ir kuriuos skiria šeimos gydytojas		Apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu ir prisirašiusiems prie VšĮ Vilkijos PSPC pacientams visi laboratoriniai tyrimai, kurie numatyti ir kuriuos skiria šeimos gydytojas	
Paslaugos, numatytos PSDF lėšomis finansuojamose susirgimų prevencinėse bei profilaktinėse programose.		Paslaugos, numatytos PSDF lėšomis finansuojamose susirgimų prevencinėse bei profilaktinėse programose.		Paslaugos, numatytos PSDF lėšomis finansuojamose susirgimų prevencinėse bei profilaktinėse programose.	
Šeimos gydytojo	Paciento priėmimas ir konsultavimas	Šeimos gydytojo	Paciento priėmimas ir konsultavimas	Šeimos gydytojo	Paciento priėmimas ir konsultavimas
Vaikų ligų gydytojo	Paciento gydymas ir konsultavimas namuose	Vaikų ligų gydytojo	Tvarstymas ir kitos specialios paslaugos	Vidaus ligų gydytojo	Procedūros, injekcijos, infuzijos ir kitos procedūros
Vaikų odontologo paslaugos	Tvarstymas ir kitos specialios paslaugos	Vaikų odontologo paslaugos	Kineziterapija	Vaikų odontologo paslaugos	Suaugusių Plombiniai įkainiai odontologijos paslaugos
Gydytojo akušerio ginekologo	Terapinė odontologija suaugusiems	Vidaus ligų gydytojo	Injekcijos, infuzijos	Vaikų ligų gydytojo	Fizioterapija, kineziterapija ir gydymasis masažas
Gydytojo chirurgo	Infuzijos, injekcijos, tvarsčiai	Gydytojo akušerio ginekologo	Neatidėliotinos priemonės	Gydytojo chirurgo	Sergančiųjų cukriniu diabetu paslaugos

¹⁵ VšĮ Garliavos PSPC direktoriaus 2024 m. rugsėjo 6 d. įsakymas Nr. V-31 „Dėl VšĮ Garliavos pirminės sveikatos priežiūros centro nemokamų ir mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos patvirtinimo“;

¹⁶ VšĮ Pakaunės PSPC direktoriaus 2019 m. sausio 2 d. direktoriaus įsakymas Nr. 3 „Dėl VšĮ Pakaunės pirminės sveikatos priežiūros centro nemokamų ambulatorinių ir mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos patvirtinimo“;

¹⁷ VšĮ Vilkijos PSPC direktoriaus 2024 m. gegužės 7 d. įsakymas Nr. 38 „Dėl VšĮ Vilkijos pirminės sveikatos priežiūros centro mokamų paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos patvirtinimo“.

Gydytojo psichiatro, vaikų ir paauglių gydytojo psichiatro, psichologo	Psichikos sveikata	Gydytojo chirurgo	Gydomas masažas	Gydytojo akušerio ginekologo	Tyrimai
Procedūrų kabineto	Akušerija-ginekologija	Psichikos sveikatos priežiūros;	Fizioterapinis gydymas	Kineziterapiauto, masažuotojo ir socialinio darbuotojo	Skiepai, vakcinos
Funkcinės diagnostikos	Kraujo tyrimai	Ligų prevencijos;	Biocheminiai tyrimai	Imunizacijos ir procedūrų kabineto	Burnos higiena
Tyrimų (kraujo, šlapimo)	Slaugytojo diabetologo paslaugos	Fizinės medicinos ir reabilitacijos;	Rentgenografija	Slaugytojos, klinikos laborantės ir kt.	Profilaktiniai sveikatos tikrinimai
Skiepijimo	Chirurgija	Slaugos ir socialinės pagalbos;	Funkcinės diagnostikos tyrimai		Kitos paslaugos
Būtiniosios medicinos pagalbos	Chirurginė stomatologija suaugusiems	Sveikatinimo paslaugas;	Profilaktinis patikrinimas		
Pirmą kartą paciento gyvenime išduodamo kompensuojamųjų vaistų pasas	Kitos paslaugos	Dantų protezavimo paslaugas;	Psichiatrija		
		Kitas įstaigos įstatuose numatytas paslaugas.	Narkologija		
			Chirurgija		
			Akušerija ir ginekologija		
Įstaigose vykdomos prevencinės programos					
VšĮ Garliavos PSPC		VšĮ Pakaunės PSPC		VšĮ Vilkijos PSPC	
Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programa;		Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programa;		Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programa;	
Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa;		Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa;		Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa;	
Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programa;		Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programa;		Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programa;	
Asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa;		Asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa;		Asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa;	
Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa;		Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa;		Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa;	
Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa;		storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa;		storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa;	

Šaltinis – Įstaigų internetinis puslapis

Nemokamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos (išskyrus būtiniosios medicinos pagalbos paslaugas) teikiamos tik patikrinus, ar asmuo apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu. Asmenų draudimą privalomuoju sveikatos draudimu bei PSDF biudžeto lėšomis kompensuojamų paslaugų teikimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas (1996 m. gegužės 21 d., Nr. I-1343 su pakeitimais ir papildymais).

Palyginus Įstaigų nemokamas (išskyrus būtinosios medicinos pagalbos paslaugas) pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros teikiamas paslaugas¹⁸, šios paslaugos teikiamos visiems pacientams, kurie teisės aktų nustatyta tvarka yra apdrausti privalomuoju sveikatos draudimu bei yra prisirašę prie Įstaigų. Nemokamų paslaugų Įstaigose pasiūla yra analogiška (Žr. 1 lentelę). Mokamos Įstaigų pirminės ASPP teikiamos ir apmokamos teisės aktų nustatyta tvarka¹⁹, pagal mokamų ASPP teikimo kainyną, jos yra panašios visose Įstaigose (Žr. 1 lentelę). Mokamas ASPP kainynas yra viešai skelbiamas kiekvienos Įstaigos interneto svetainėje ir informaciniuose stenduose.

Privačiose ASPĮ siūlomų paslaugų ir gydytojų specialistų spektras yra ženkliai didesnis (Žr. 2 lentelę).

Lentelė Nr. 2					
Kauno rajono privačių gydymo įstaigų teikiamos paslaugos					
UAB „Pilėnų klinika“ (Kauno r., Margirio g. 1C ir Studentų g. 1, Akademija)		„InMedica“, UAB (Kauno r., Garliava, Baranausko g. 2 ir Vytauto g. 134)		Raudondvario klinika, UAB Kauno r., J. Naujalio g. 10, Raudondvario k.	
Nemokamos paslaugos	Mokamos paslaugos	Nemokamos paslaugos	Mokamos paslaugos	Nemokamos paslaugos	Mokamos paslaugos
Šeimos gydytojo/vaikų ligų gydytojo	Šeimos gydytojo/ vaikų ligų gydytojo	Šeimos gydytojo/vaikų ligų gydytojo	Šeimos gydytojo/vaikų ligų gydytojo	Šeimos gydytojo	Echoskopija
Gydytojo akušerio-ginekologo	Gydytojo akušerio-ginekologo	Gydytojo akušerio-ginekologo	Gydytojo akušerio-ginekologo	Vidaus ligų gydytojo	Gydytojo ortopedo-traumatologo
Chirurgo konsultacija	Chirurgo konsultacija	Gydytojo alergologo/pulmonologo	Gydytojo alergologo/pulmonologo	Gydytojo pediatro	Gydytojo kardiologo
Gydytojo dermatovenerologo	Gydytojo dermatovenerologo	Gydytojo bendrojo chirurgo	Gydytojo bendrojo chirurgo	Gydytojo chirurgo	Gydytojo endokrinologo
Gydytojo endokrinologo	Gydytojo endokrinologo	Gydytojo dermatologo	Gydytojo dermatologo	Gydytojo akušerio – ginekologo	Gydytojo neurologo
Gydytojo kardiologo	Gydytojo kardiologo	Gydytojo echoskopuotojo	Gydytojo echoskopuotojo	Gydytojo psichiatro	Gydytojo dermatovenerologo
Veloergometrija	Veloergometrija	Endobiogenikos specialisto	Endobiogenikos specialisto	Gydytojo vaikų psichiatro	Psichoterapija
Holterio monitoravimas	Holterio monitoravimas	Gydytojo endokrinologo	Gydytojo endokrinologo	Medicinos psichologo	Masažas
Kraujagyslių chirurgo	Kraujagyslių chirurgo	Gydytojo endoskopuotojo	Gydytojo endoskopuotojo	Kineziterapeutas	Kineziterapeutas
Gydytojo nefrologo	Gydytojo nefrologo	Gydytojo gastroenterologo	Gydytojo gastroenterologo	Gydytojo odontologo	Individualios treniruotės
Gydytojo neurologo	Gydytojo neurologo	Gydytojo kardiologo	Gydytojo kardiologo	Dantų protezavimas	Grupinės funkcinės treniruotės
Gydytojo oftalmologo	Gydytojo oftalmologo	Gydytojo kraujagyslių chirurgo	Gydytojo kraujagyslių chirurgo	Slaugos paslaugos	Holterio monitoravimas

¹⁸ Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas, 1996 m. gegužės 21 d., Nr. I-1343 (su vėlesniais pakeitimais);

¹⁹ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1996 m. kovo 26 d. įsakymas Nr. 178 „Dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų asmens sveikatos priežiūros įstaigose, kainyno Nr. 11-96-2 patvirtinimo“, 1999-07-30 įsakymas Nr. 357 „Dėl mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašo, kainų nustatymo ir jų indeksavimo tvarkos bei šių paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos“, 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. V-301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ (su vėlesniais pakeitimais).

Regos lauko tyrimas (kompiuterinė perimetrija)	Regos lauko tyrimas (kompiuterinė perimetrija)	Gydytojo neurologo	Gydytojo neurologo	Naujagimių patronažas į namus	Mokama už dantų gydymo priemonės-medžiagas.
Gydytojo ortopedo-traumatologo	Gydytojo ortopedo-traumatologo	Gydytojo oftalmologo	Gydytojo oftalmologo	Slaugytojų paslaugos	
Otorinolaringologo profilaktinis patikrinimas dėl vairuotojo ir sveikatos pažymos	Otorinolaringologo profilaktinis patikrinimas dėl vairuotojo ir sveikatos pažymos	Gydytojo ortopedo	Gydytojo ortopedo	Tyrimai	Tyrimai pagal paciento pageidavimą
Gydytojo psichologo	Gydytojo psichologo	Gydytojo urologo	Gydytojo urologo	Gydytojo ortopedo-traumatologo	Skubi konsultacija (derinama su konsultantu)
Gydytojo pulmonologo	Gydytojo pulmonologo	LOR gydytojo	LOR gydytojo	Gydytojo radiologo-echoskopuotojo	Suaugusių ir vaikų vakcinacija valstybės nefinansuojamomis vakcinomis
Gydytojo reumatologo	Gydytojo reumatologo	Psichikos sveikatos centro konsultacijos		Gydytojo endokrinologo	Vairuotojų sveikatos pažyma.
Gydytojo Urologo	Gydytojo Urologo	Gydytojo psichiatro	Gydytojo psichiatro	Gydytojo chirurgo	Sveikatos pažyma ginklui gauti
Vaikų kardiologo	Vaikų kardiologo	Medicinos psichologo	Medicinos psichologo	Gydytojo akušerio-ginekologo	Profilaktinis darbuotojų sveikatos patikrinimas.
Vaikų ir paauglių psichiatro	Vaikų ir paauglių psichiatro	Anoniminė psichikos sveikatos centro specialisto	Anoniminė psichikos sveikatos centro specialisto	Gydytojo kardiologo	Gimdos kaklelio tepinėlio ištyrimas skystoje terpėje (onkocitologinis ištyrimas)
Vaikų reumatologo	Vaikų reumatologo	Vaikų ir paauglių gydytojo psichiatro	Vaikų ir paauglių gydytojo psichiatro	Gydytojo neurologo	- Visos anksčiau išvardintos paslaugos neprisirąšiusiems prie Raudondvario klinikos pacientams - Už paslaugas reikia mokėti ir tuomet, kai jų pageidauja pacientas, bet šeimos gydytojas jų nepaskyręs
	Gydytojo psichiatro	Psichoterapinė konsultacija	Psichoterapinė konsultacija	Gydytojo dermatovenerologo	
		Priklausomybės ligų psichiatro	Priklausomybės ligų psichiatro	Psichoterapija	
		Odontologijos centro paslaugos		Kineziterapeutas	
- Su šeimos gydytojo siuntimu specialisto konsultacija nemokama - Pakartotinė gydytojo specialisto konsultacija (1 konsultacija per mėnesį po pirminės konsultacijos dėl tos pačios ligos) - Psichologo konsultacija (išnaudojus 3 nemokamas konsultacijas per metus)		- prisirašę prie „InMedica“ klinikos ir apdrausti privalomuoju sveikatos draudimu, šeimos medicinos paslaugos nemokamos - nemokamas dantų silantavimas skirtas vaikams nuo pirmojo nuolatinio krūminio danties išdygimo iki 14 metų		- nemokamos paslaugos teikiamos prie klinikos prisirašiusiems pacientams apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu - II lygio paslaugos nemokamai teikiamos pacientams apdraustiems PSD, turintiems šeimos gydytojo siuntimą.	

Šaltinis: <https://www.pilenuklinika.lt/>; <https://inmedica.lt/paslaugu-kainynas/72/garliava/baranausko-g.-2/d48>;
<https://www.raudondvarioklinika.lt/paslaugas/>

Darytina išvada, kad Įstaigoms sunku konkuruoti su privačiomis gydymo įstaigomis, nes negali pasiūlyti didesnio paslaugų paketo ir platesnio profilio gydytojų specialistų, ko pasėkoje, jauno amžiaus pacientai dažniausiai keičia arba pasirenka privačias sveikatos gydymo įstaigas. Siekiant efektyvinti šiai dienai teikiamų paslaugų kokybę, reikėtų Įstaigose patvirtintą etatų skaičių ir faktiškai dirbančių darbuotojų skaičių pagrįsti realiu (faktiniu) gydytojų atliekamo darbo ir poreikio skaičiavimu, peržiūrėti kiekvieno gydytojo atliekamo darbo apimtį teikiant paslaugas. Norint, kad pacientas liktų Įstaigoje, reikia tenkinti jo poreikius geriau nei konkurentai. Šiam tikslui įgyvendinti didžiausią dėmesį reikėtų skirti pacientų ir potencialių pacientų informavimui apie teikiamas paslaugas, paslaugų plėtrai ir šių paslaugų kokybės gerinimui, tai motyvuotų prisirašiusius pacientus likti šiose Įstaigose bei pritrauktų naujus pacientus prie PSPC dirbančių gydytojų.

Pažymėtina, kad Įstaigos planuoja įsigyti naujos specializuotos įrangos ir taip didinti veiklos plėtrą bei paslaugų prieinamumo ir gerinimo kokybę (pvz. VšĮ Pakaunės PSPC planuoja įsigyti naujus magneto terapijos bei ultragarso terapijos prietaisus ambulatorinei reabilitacijai, VšĮ Vilkijos PSPC planuoja teikti pacientų pavėžėjimo paslaugą, VšĮ Garliavos PSPC planuoja gerinti teikiamų pirminės sveikatos priežiūros paslaugų apimtį ir prieinamumą nutolusiuose Savivaldybės gyvenamosiose vietovėse, pritaikant IT sistemų atnaujinimą ir plėtrą pacientų poreikiams).

Audito atlikimo metu analizavome ir vertinome Kauno TLK veiklos zonos, Savivaldybės pirminės ambulatorinės ASPĮ aptarnaujamos zonos gyventojų skaičiaus pokyčius. Kauno TLK statistiniais duomenimis nuo 2021 metų Kauno rajono savivaldybės veiklos zonoje statistinis gyventojų skaičius nuolat augo. Per 2021 – 2023 m. laikotarpį statistinis gyventojų skaičius padidėjo 10 105 gyventojais. Prisirašiusiųjų prie visų pirminės ambulatorinės ASPĮ Kauno TLK veiklos zonoje, Kauno rajono savivaldybės veiklos zonoje, nuo 2021 metų gyventojų skaičius padidėjo 2226, tačiau 920 sumažėjo prisirašiusių prie VšĮ Garliavos, VšĮ Pakaunės PSPC, VšĮ Vilkijos PSPC gyventojų skaičius.

Lentelė Nr. 3.					Padidėjimas/sumažėjimas +,- proc. 2023 m. lyginant su 2021 m.
Prisirašiusiųjų skaičiaus pokytis, Kauno rajono savivaldybės pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigose					
Laikotarpis	2021-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2024-07-01	
Iš viso deklaruotų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje	105032	111355	115137	116155	+8,78 %
Visose Įstaigose prisirašiusiųjų gyventojų skaičius	66844	67796	69070	70337	+3,22 %

VšĮ Garliavos, Pakaunės, Vilkijos prisirašiusių skaičius	25556	24856	24636	24813	-3,73 %
Prisirašiusių Kauno rajono PSPC nuo bendro visose Įstaigose prisirašiusių sk. proc.	38,23	36,66	35,66	35,27	-2,57 %
Pokyčio sumažėjimo proc.		1,57 %	2,57 %	2,96 %	

Šaltinis – Įstaigų pateikti duomenys, Kauno TLK, Savivaldybės seniūnijų pateikti duomenys

Analizė parodė, kad prisirašiusių prie Įstaigų gyventojų skaičius mažėja, ne dėl demografinės situacijos, nes Savivaldybės teritorijoje auga gyventojų skaičius.

Audituojamu laikotarpiu, didžiausias pacientų skaičiaus mažėjimas nustatytas 0-7 metų amžiaus grupėje, tai tiesiogiai įtakoja jaunų tėvų pasirinkimas, dėl jų patogesnio gyvenimo įpročių tenkinimo, pvz. arčiau jų darbo vietos (Žr. 4 lentelę).

Lentelė Nr. 4. Didžiausias pacientų skaičiaus mažėjimas fiksuojamas 0-7 metų amžiaus grupėje		
Laikotarpis	Kauno rajono savivaldybės teritorijoje gyventojų skaičius	Prisirašiusių prie Įstaigų pacientų skaičius
2021 m.	7650	1263
2022 m.	7853	1187
2023 m.	8384	1125

Šaltinis – Įstaigų pateikti duomenys, Savivaldybės seniūnijų pateikti duomenys

Pastebimas didėjimas pacientų amžiaus grupėje virš 65 metų. Šie asmenys dažnai nekeičia gyvenamosios ir gydymo Įstaigos, nes gyvena sėslesnį gyvenimo būdą, juos tenkina Įstaigų teikiamos ASPP ir šeimos gydytojai prie kurių jie yra prisirašę, pagal savo pageidavimą. Šios amžiaus grupės pacientai dažniau serga įvairiomis ligomis, to pasėkoje atsiranda poreikis teikti daugiau ASPP, kas nulemia didesnį apsilankymų skaičių (Žr. 5 lentelę).

Lentelė Nr. 5. Virš 65 metų amžiaus grupėje pacientų skaičiaus didėjimas		
Laikotarpis	Kauno rajono savivaldybės teritorijoje gyventojų skaičius	Prisirašiusių prie Įstaigų pacientų skaičius
2021 m.	13333	6524
2022 m.	13831	6495
2023 m.	14487	6620

Šaltinis – Įstaigų pateikti duomenys, Savivaldybės seniūnijų pateikti duomenys

Išanalizavus aukščiau nurodytus duomenis, darytina išvada, kad 2021 – 2024 m. liepos 1 d. laikotarpiu prie Įstaigų prisirašiusių gyventojų skaičius mažėjo dėl šių priežasčių:

- sveikatos priežiūros paslaugas Savivaldybės teritorijoje teikia ir privačios pirminės ambulatorinės ASPĮ;
- pacientai turi teisę rinktis įstaigą, todėl plečiantis pirminės ambulatorinės ASPĮ tinklui Savivaldybėje, gyventojai keičia pirminės ambulatorinės ASPĮ;
- sunku konkuruoti su privačiomis gydymo įstaigomis, nes Įstaigos negali pasiūlyti didesnio paslaugų paketo ir platesnio profilio gydytojų specialistų.

Siekiant įvertinti ir išsiaiškinti mažėjančio prisirašiusių pacientų skaičiaus priežastis ekonomiškumo ir/ar efektyvumo, ir/ar rezultatyvumo požiūriu, išankstinio tyrimo metu vertinome 2021–2024 m. liepos 1 d. laikotarpiu Įstaigų teikiamų ASPP prieinamumą laiko prasme, t. y. vertinome Įstaigų pateiktą informaciją apie ASPP laukimo eiles ir jų tendencijas, susidarymo priežastis, kaip Įstaigos valdo laukimo eiles. Paslaugų laukimo eilė²⁰ – laikotarpis nuo paciento kreipimosi į ASPĮ dienos iki paslaugos suteikimo dienos. Į šį laikotarpį neįskaičiuojami atvejai, kai pacientas jo paties pageidavimu registruojamas vėliu, negu ASPĮ gali pasiūlyti, arba kai pacientas registruojamas pakartotiniam apsilankymui, arba kai teikiama skubioji medicinos pagalba.

²⁰ Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2014 m. spalio 28 d. įsakymas Nr. 1K-287 „Dėl Asmenų registravimo į asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eiles ir šių eilių stebėsenos tvarkos aprašo ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eilių stebėsenos ataskaitų formų patvirtinimo“.

Lentelė Nr. 6. Paslaugų laukimo eilės VŠĮ Garliavos PSPC, VŠĮ Pakaunės PSPC, VŠĮ Vilkijos PSPC pas gydytojus už 2021-2024 laikotarpį, proc.				
Laikotarpis metais	Laukimo eilė 0-7 kalendorinių dienų, pas visus gydytojus bendrai	Laukimo eilė 8-14 kalendorinių dienų, pas visus gydytojus bendrai	Laukimo eilė 15 ir daugiau kalendorinių dienų, pas visus gydytojus bendrai	Iš viso, proc.
2021	95,27	4,73	0	100
2022	96,50	3,50	0	100
2023	96,55	3,45	0	100
2024 m. I ketv.	96,59	3,41	0	100
2024 m. II ketv.	88,62	5,13	6,25	100

Šaltinis – Įstaigų pateikti duomenys, Kauno TLK

Palyginus Įstaigose dirbančių šeimos gydytojų (Žr. 7 lentelę), teikiamų ASPP laukimo eilių 2021 – 2024 m. liepos 1 d. duomenis pagal padalinius, pastebėta, jog per įstatyme nustatytą terminą pacientai patenka pas šeimos gydytojus, tai yra laukimo eilės kalendorinėmis dienomis nagrinėtu laikotarpiu buvo trumpesnės nei 7 kalendorinės dienos, tačiau pasitaiko pavieniai atvejai kai laukimo eilės kalendorinėmis dienomis nagrinėtu laikotarpiu buvo ilgesnės nei 7 kalendorinės darbo dienos, to pagrindinės priežastys kasmetinės atostogos arba padidėjęs pacientų srautas dėl profilaktinių patikrinimų.

Lentelė Nr. 7. Paslaugų laukimo eilės VŠĮ Garliavos PSPC, VŠĮ Pakaunės PSPC, VŠĮ Vilkijos PSPC pas šeimos gydytojus už 2021 – 2024 m. II ketv., proc.				
Laikotarpis metais	Laukimo eilė 0-7 kalendorinių dienų, pas šeimos gydytojus	Laukimo eilė 8-14 kalendorinių dienų, pas šeimos gydytojus	Laukimo eilė 15 ir daugiau kalendorinių dienų, pas šeimos gydytojus	Iš viso, proc.
2021	100	0	0	100
2022	100	0	0	100
2023	100	0	0	100
2024 m. I ketv.	100	0	0	100
2024 m. II ketv.	93,27	3,83	2,90	100

Šaltinis – Įstaigų pateikti duomenys, Kauno TLK

Palyginus Įstaigose dirbančių vaikų ligų gydytojų (Žr. 8 lentelę), teikiamų ASPP laukimo eilių 2021 – 2024 m. liepos 1 d. duomenis pagal padalinius, pastebėta, jog per įstatyme nustatytą terminą pacientai daugumoje atvejų patenka pas vaikų ligų gydytojus pagal galimybę trumpiausiais terminais, tačiau yra atskirų atvejų kada laukimo eilių terminai prailgėja (pvz. vaikų kasmetinių vasaros atostogų

metu padidėja pacientų srautas dėl profilaktinių patikrinimų). Siūlome įvertinti poreikį šiuo laikotarpiu ilginti vaikų ligų gydytojo specialisto darbo laiką.

Lentelė Nr. 8. Paslaugų laukimo eilės VšĮ Garliavos PSPC, VšĮ Pakaunės PSPC, VšĮ Vilkijos PSPC pas vaikų ligų gydytojus už 2021 – 2024 m. II ketv., proc.				
Laikotarpis metais	Laukimo eilė 0-7 kalendorinių dienų, pas vaikų ligų gydytojus	Laukimo eilė 8-14 kalendorinių dienų, pas vaikų ligų gydytojus	Laukimo eilė 15 ir daugiau kalendorinių dienų pas vaikų ligų gydytojus	Iš viso, proc.
2021	100	0	0	100
2022	100	0	0	100
2023	100	0	0	100
2024 m. I ketv.	100	0	0	100
2024 m. II ketv.	83,47	3,00	13,35	100

Šaltinis – Įstaigų pateikti duomenys, Kauno TLK

Palyginus Įstaigose dirbančių gydytojų odontologų (Žr. 9 lentelę), teikiamų ASPP laukimo eilių 2021 – 2024 m. liepos 1 d. duomenis pagal padalinius, pastebėta, jog per įstatyme nustatytą terminą pacientai patenka pas gydytojus odontologus.

Pažymėtina, kad sudėtingiausia VšĮ Garliavos PSPC suteikti gydytojo odontologo paslaugas per nustatytą terminą (pvz. 2024 m. II ketv. ĮPRS duomenimis paslaugos buvo teikiamos 58,3 proc. laukiant eilėje nuo 0-7 k. d., 21,10 proc. per 8-14 k. d., 20,6 proc. daugiau nei 15 k. d.) (Žr. 9 lentelę).

Lentelė Nr. 9. Paslaugų laukimo eilės VšĮ Garliavos PSPC, VšĮ Pakaunės PSPC, VšĮ Vilkijos PSPC pas gydytojus odontologus už 2021 – 2024 m. II ketv., proc.				
Laikotarpis metais	Laukimo eilė 0-7 kalendorinių dienų, pas gydytojus odontologus	Laukimo eilė 8-14 kalendorinių dienų, pas gydytojus odontologus	Laukimo eilė 15 ir daugiau kalendorinių dienų, pas gydytojus odontologus	Iš viso, proc.
2021	100	0	0	100
2022	100	0	0	100
2023	100	0	0	100
2024 m. I ketv.	100	0	0	100
2024 m. II ketv.	83,47	3,00	13,35	100

Šaltinis – Įstaigų pateikti duomenys, Kauno TLK

Vertinant laukiančiųjų eiles pas šeimos gydytojus, vaikų ligų gydytojus, gydytojus odontologus matosi tendencija, kad per audituojamą laikotarpį VšĮ Pakaunės PSPC ir VšĮ Vilkijos PSPC nesusiduria su laukimo eilių problema ir suteikia paslaugas ne vėliau kaip per 7 k. d. t. y., kaip

nustatyta įstatyme, tačiau VŠĮ Garliavos PSPC kartais fiksuojami ilgesni laukimo eilių terminai paslaugai gauti.

Išankstinio tyrimo metu vertinant, kaip Įstaigos valdo ASPP laukimo eiles ir kokios planuojamos priemonės eilėms mažinti, Įstaigos nurodė priemones, kurias taiko praktikoje:

- pacientas, kuris registruojasi telefonu yra informuojamas apie trumpiausią eilę pas pageidaujamos specialybės gydytoją visuose Įstaigos padaliniuose;
- pacientams yra siunčiami priminimai (dieną prieš vizitą) apie registraciją pas gydytoją;
- paklausių specialybių gydytojų pacientams dieną prieš perskambinama ir patikslinama, ar pacientas atvyks;
- vykdoma nuolatinė eilių stebėseną, informacija apie susidariusias eiles aptariama Įstaigų vadovų pasitarimuose;
- pacientai skatinami kuo anksčiau informuoti Įstaigą, jeigu negalės atvykti į konsultaciją;
- pacientui sudarytos galimybės atšaukti vizitą telefonu ir internetu;
- pacientai informuojami trumpąją žinute apie galimybę dalyvauti ligų prevencijos programose;
- analizuojamas ir užtikrinamas optimalus medicinos prietaisų ir įrangos panaudojimas, nuolat vykdoma jų techninė priežiūra.

Įvertinus informaciją apie ASPP laukimo eiles ir jų tendencijas Įstaigose, darytina išvada, kad Įstaigoms daugumoje atvejų pavyksta laikytis įstatymo nustatytų minimalių ASPP teikimo terminų, kas turėtų daryti teikiamą įtaką naujų pacientų pasirinkimui prisirašyti prie Įstaigų. Pažymėtina, kad paslaugų laukimo eilių problema egzistuoja visoje Lietuvoje.

Siekiant nustatyti, ar Įstatuose ir Licencijose nurodyti Įstaigų su padaliniais veiklos vykdymo adresai sutampa, ar vykdoma veikla nurodytais adresais, buvo atliekami patikrinimai vykstant į veiklos vykdymo vietas, analizuojama ir stebima ar padaliniai tinkamai pažymėti nuorodomis ir nurodytas tikslus jų darbo laikas bei kontaktiniai telefono numeriai, kad pacientai ir būsimi klientai lengvai ir paprastai surastų, ar Įstaigų su padalinių informaciniuose stenduose skelbiama visa privaloma skelbti informacija, ar skelbiama informacija yra atnaujinama.

Įvertinus, išankstinio tyrimo metu atliktus patikrinimus ir surinkus Įstaigų ir jų padalinių pateikiamus duomenis nustatyta, kad:

- Įstaigoms su padaliniais išduotose Licencijose nurodyti adresai sutampa su internetiniame puslapyje pateikta informacija (gatvės pavadinimas, namo numeris) ir su faktiškai teikiamų pirminės

ambulatorinės ASPP vykdymo vieta. Pažymėtina, kad kai kuriuose padaliniuose įėjimai yra nepritaikyti neįgaliesiems, privažiavimas ir patekimas į patalpas yra apsunkintas bei nepatogus (pvz. VšĮ Garliavos PSPC Zapyškio padalinys, VšĮ Pakaunės PSPC Babtų ambulatorija ir Kulautuvos šeimos gydytojo kabinetas, VšĮ Vilkijos PSPC Čekiškės, Padauguvos medicinos punktai).

– Įstaigų pagrindinėse veiklos vykdymo vietose iškabos pakabintos matomose vietose, tačiau ne visi Įstaigų padaliniai, turi pakabintas iškabas (pvz. VšĮ Vilkijos PSPC Daugėliškių medicinos punktas ir Batniavos medicinos punktas), pažymėtina, kad iškabos, išskyrus VšĮ Garliavos PSPC, yra skirtingų formų, raidžių skirtingos spalvos ir dydžių (pvz. VšĮ Pakaunės PSPC Vandžiogalos šeimos gydytojo kabinetas ir Užliedžių šeimos gydytojo kabinetas, VšĮ Vilkijos PSPC Čekiškės, Liučiūnų medicinos punktai).

– Gyvenvietėse ir gatvėse nėra įrengtų informacinių paslaugų ženklų Nr. 701 „Medicinos pagalba (Vieta, kur suteikiama pirmoji medicinos pagalba)“, kurie naudojami informuoti apie šalia kelio esančius paslaugų objektus. Atkreiptinas dėmesys, kad yra padalinių kuriuos rasti sudėtinga (pvz. VšĮ Pakaunės PSPC Karmėlavos ambulatorija, VšĮ Vilkijos PSPC Daugėliškių medicinos punktas).

– Įstaigų centriniuose padaliniuose matomose vietose šalia pagrindinio įėjimo durų, ar ant pačių durų, nurodyti registratūrų kontaktiniai telefono numeriai, kuriais galima susisiekti su šiomis įstaigomis jų darbo laiku, o taip pat nurodyti kontaktiniai telefono numeriai, kuriais galima susisiekti ir gauti visą reikiamą informaciją ne darbo laiku. Tačiau kai kuriuose padaliniuose prie įėjimo nėra nurodyti kontaktiniai telefono numeriai (pvz. VšĮ Pakaunės PSPC Neveronių ambulatorija, Karmėlavos ambulatorija, ir Pagynės medicinos punktas).

– Įstaigose ir jų padaliniuose aiškiai matomose vietose (prie įėjimo ant pagrindinių durų) nurodytas tikslus darbo laikas. Tačiau, atliekant veiklos vykdymo patikrinimą ir nuvykus į VšĮ Pakaunės PSPC Pagynės medicinos punktą, kilo pagrįstų abejonių, dėl keliamų higienos reikalavimų atitikimo tokio pobūdžio vykdomai veiklai ir ar ji faktiškai vykdo veiklą šioje vietoje, kadangi nebuvo nurodytas joks darbo laikas ir jokie kontaktiniai telefonai ar kita aktuali informacija, šiame medicinos punkte. Nuvykus į veiklos vykdymo vietą 2024-09-11 ir 2024-09-18 šio punkto darbo laiku, kuris

skelbiamas interneto svetainėje²¹ darbuotojo kuris aptarnauja pacientus šiame medicinos punkte nebuvo, nors ant pastato yra iškaba prie pagrindinių lauko durų iš dešinės pusės.

Stengiantis atliepti gyventojų poreikius ir užtikrinti galimybę gauti pirminę ambulatorinę ASPP Įstaigų, bet ne jų nutolusių padalinių, darbo laikas yra pakankamai ilgas (nuo 8.00 val. iki 18.00/19.00 val.), taip sudaromos sąlygos pacientams atvykti jiems patogiu laiku, išskyrus VŠĮ Pakaunės PSPC. Kai kurių šios Įstaigos gydytojų priėmimo laikas trumpas ir pacientams sunku prisiderinti bei numatyti apsilankymą pas gydytojus specialistus, pvz. VŠĮ Pakaunės PSPC Domeikavos ambulatorijoje gydytojo chirurgo darbo laikas (I – 1 val., I – III mėnesio ketvirtadienį 1 val. 48 min.), VŠĮ Pakaunės PSPC Karmėlavos ambulatorijoje burnos higienisto darbo (pacientų priėmimo) laikas V – 1 val. 54 min., VŠĮ Pakaunės PSPC Neveronių ambulatorijoje gydytojo odontologo darbo (pacientų priėmimo) laikas V – 2 val. 30 min. Padalinių darbo laikas yra labai įvairus nuo 1 val./sav. iki 60 val./sav.

Pažymėtina, kad sutapus Įstaigų ir padalinių darbo ir patikrinimo laikui, Įstaigų darbuotojai buvo darbo vietose ir aptarnavo pacientus, išskyrus VŠĮ Pakaunės PSPC Pagynės medicinos punkte (nuvykta 2024-09-11, 2024-09-18) adresu Pagynės 50-čio, Pagynės km., Kauno r. ir VŠĮ Vilkijos PSPC Daugėliškių medicinos punkte (nuvykta 2024-09-11, 2024-09-19, 2024-09-24) adresu Kranto g. 2, Daugėliškių km., Kauno r. darbuotojų, kurie aptarnautų pacientus nurodytu darbo laiku nebuvo ir patekti į patalpas nebuvo galimybės.

Įstaigos turėtų įsivertinti, ar ekonomiškai ir efektyvu išlaikyti patalpas tuose padaliniuose, kuriuose darbo laikas santykinai yra labai trumpas nuo 2 val. iki 6 val. per savaitę, nes kyla pagrįstų abejonių ar taip užtikrinami gyventojų poreikiai ir galimybė gauti pirminę ambulatorinę asmens sveikatos priežiūrą kuo arčiau namų, pvz.:

- Čekiškės sen. teritorijoje gyventojų skaičius 2023 metais buvo 1453, o aptarnaujančios VŠĮ Vilkijos PSPC Čekiškės medicinos punkto bendrosios praktikos slaugytojos priėmimo laikas yra 2 val. tris kartus savaitėje, pažymėtina, kad tame pačiame pastate yra įsikūrę Čekiškės socialinių paslaugų namai. Ši įstaiga teikia ilgalaikės ir trumpalaikės globos paslaugas, organizuoja socialines programas, skirtas pagyvenusiems asmenims, neįgaliesiems ir kitoms pažeidžiamoms visuomenės grupėms, manytina, kad šios įstaigos klientams būtų patogiau lankytis VŠĮ Vilkijos PSPC Čekiškės medicinos punkte ir naudotis jo teikiamomis paslaugomis vietoje;

²¹ <https://www.pakaunespspc.lt/padaliniai/pagynes-medicinos-punktas/>;

- VšĮ Vilkijos PSPC Liučiūnų medicinos punkto, bendrosios praktikos slaugytojos priėmimo laikas yra 2 val. vieną kartą savaitėje, tačiau Liučiūnų k. gyventojų skaičius 2023 m. duomenimis siekė tik 304;
- VšĮ Vilkijos PSPC Daugėliškių medicinos punkto, bendrosios praktikos slaugytojos priėmimo laikas yra 2 val. vieną kartą savaitėje, o Daugėliškių k. gyventojų skaičius 2023 m. duomenimis buvo tik 272;
- VšĮ Vilkijos PSPC Padauguvos medicinos punkto, bendrosios praktikos slaugytojos priėmimo laikas yra 2 val. vieną kartą savaitėje, o Padauguvos k. gyventojų skaičius 2023 m. duomenimis buvo 230.

Darytina išvada, kad nustatant konkretaus padalinio bendrosios praktikos slaugytojų ir gydytojų specialistų darbo laiką, reikėtų įvertinti esantį gyventojų skaičių aptarnaujamoje teritorijoje ir gyventojų apsilankymo bei teikiamų paslaugų (šeimos gydytojo, gydytojo odontologo) poreikį nustatant medicinos punktų darbo laiką.

Pacientams ir klientams aktuali informacija skelbiama Įstaigų informaciniuose stenduose ir interneto svetainėse viešinama tinkamai. Pacientai ir klientai turi galimybę susipažinti su teikiamomis paslaugomis, o mokamų ir nemokamų ASPP kainynas yra viešai skelbiamas kiekvienos Įstaigos interneto svetainėje ir informaciniuose stenduose. Išankstinio tyrimo metu nustatyta, kad visos Įstaigos laikosi įstatyme nustatytų maksimalių ASPP teikimo terminų, tik pavieniais atvejais laukimo eilių terminai prailgėja, tačiau vėlavimas nežymus ir esminių neatitikimų nenustatyta. Įstaigos tinkamai valdo ASPP laukimo eiles ir efektyviai taiko priemones eilėms mažinti.

Įvertinus surinktą informaciją apie Įstaigose esamą kontrolės aplinką ir vidaus kontrolės organizavimą, Įstaigose vidaus kontrolės aplinka ir jos organizavimas vertinamas gerai. Esama valdymo organizacinė struktūra turi reikiamas vidaus kontrolės procedūras ir tinkamai paskirsto teises ir pareigas bei atsakomybę. Įstaigų veiklos planavime ir valdyme reikšmingų nukrypimų ar neatitikimų nenustatyta.

Tyrimo metu nustatyta, kad prisirašiusių prie Įstaigų gyventojų skaičius mažėja, ne dėl demografinės situacijos, nes Savivaldybės teritorijoje gyventojų skaičius nuolat auga. 2021 – 2023 metų laikotarpiu prisirašiusių gyventojų prie Įstaigų skaičius mažėjo, dėl šių priežasčių:

- sveikatos priežiūros paslaugas Savivaldybės teritorijoje teikia ir privačios pirminės ambulatorinės ASPI;
- pacientai turi teisę rinktis įstaigą, todėl plečiantis pirminės ASPI tinklui Savivaldybės teritorijoje, gyventojai keičia pirminės ambulatorinės ASPI;

- sunku konkuruoti su privačiomis gydymo įstaigomis, nes Įstaigos negali pasiūlyti didesnio paslaugų paketo ir platesnio profilio gydytojų specialistų.

Įstaigoms daugumoje atvejų pavyksta laikytis įstatymo nustatytų maksimalių ASPP teikimo terminų, kas turėtų daryti teigiamą įtaką naujų pacientų pasirinkimui prisirašyti prie šių Įstaigų.

Nuo 2023-12-31 iki 2024-07-01 metų pacientų prisirašiusių prie Įstaigų skaičius didėja. Matoma prisirašiusių gyventojų skaičiaus augimo tendencija 2024 metais, lyginant su 2022 metų ir 2023 metų I pusmečius su per 2024 metų I pusmečiu auga prisirašiusių gyventojų skaičius (per 2024 m. I pusmetį lyginant su 2022 m. I pusmečiu padidėjo 43, o lyginant su 2023 m. I pusmečiu – padidėjo 177), darytina prielaida kad augimas bus ir iki metų pabaigos.

Nėra vienos aiškios priežasties, kodėl mažėjo prisirašiusių Įstaigose pacientų skaičius. Taip pat nėra vieno sprendimo, kuriuo vadovaujantis būtų galima tikėtis, kad rezultatai reikšmingai pagerėtų ir ženkliai padidėtų prisirašiusių gyventojų skaičius. Pažymėtina, kad šis sumažėjimas buvo nedidelis ir neatmestina, kad dėka Įstaigų efektyvaus valdymo buvo suvaldytas

Atlikus išankstinį tyrimą galimų rizikos veiksnių nenustatyta, todėl atlikti pagrindinį audito tyrimą nėra tikslinga.

Tačiau atsižvelgiant į aukščiau nurodytas pastabas, siūlytume:

- Įstaigų vadovams peržiūrėti ir įvertinti galimybes plėsti ar mažinti teikiamas paslaugas nutolusiose padaliniuose bei optimizuoti valdymo kaštus, mažinant administracinę naštą ir gauti naudą iš tų pačių resursų;
- Įstaigų vadovams suvienodinti iškasas reprezentuojančias Įstaigų veiklą, nes tai yra Įstaigos vizitinė kortelė;
- Įstaigų vadovams įvertinti poreikį įrengti kelio ženklą Nr. 701 „Medicinos pagalba (Vieta, kur suteikiama pirmoji medicinos pagalba)“ ir taip palengvinti atvykimą į paslaugos teikimo vietą esantiems pacientams ir būsimiems klientams;
- Įstaigų vadovams padaliniuose nurodyti kontaktinius telefono numerius (pvz. VšĮ Pakaunės PSPC Neveronių ambulatorija, Karmėlavos ambulatorija, ir Pagynės medicinos punktas);
- VšĮ Vilkijos PSPC vadovui apsvarstyti galimybę panaikinti VšĮ Vilkijos PSPC Daugėliškių ir Liučiūnų medicinos punktus, kurie nutolę nuo VšĮ Vilkijos PSPC Čekiškės medicinos punkto mažiau nei 10 km atstumu, bei panaikinti VšĮ Vilkijos PSPC Padauguvos medicinos punktą, kuris nutolęs nuo Vilkijos 6 km atstumu;
- VšĮ Pakaunės PSPC vadovui apsvarstyti galimybę panaikinti VšĮ Pakaunės PSPC Pagynės medicinos punktą, kurio darbo valandos 2 val. (po pietų) per savaitę ir nutolęs nuo VšĮ Pakaunės PSPC Babtų ambulatorijos mažiau nei 5 km atstumu;

- VŠĮ Garliavos PSPC vadovui išanalizuoti naujo padalinio steigimo poreikį ir galimybes Ringaudų sen. teritorijoje, nes sparčiai auga gyventojų skaičius šioje teritorijoje (2021 m. – 8914, 2022 m. – 9737, 2023 m. – 10613, 2024-07-01 – 10 967, iš jų vaikų nuo 0-16 metų: 2021m. – 2147, 2022 m. – 2346, 2023 m. – 2596, 2024-07-01 – 2657);
- VŠĮ Garliavos PSPC vadovui išanalizuoti padalinio Zapyškyje poreikį.

PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ BAIGIAMAS AUDITAS IŠANKSTINIU TYRIMU

Įvertinę Įstaigose išankstinio tyrimo metu surinktą informaciją ir nustatytus faktus, reikšmingų rizikų ir veiklos problemų nenustatėme. Kauno rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotojų darbas neturės laukiamo audito poveikio, audito įtaka pokyčiams bus maža ir nereikšminga, nėra tikslinga atlikti pagrindinį tyrimą, nes jis neduos pridėtinės vertės ir nebus pasiektas laukiamas audito poveikis, todėl auditas baigiamas išankstiniu tyrimu.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Zieniuvienė

PRIEDAI

Išankstinio tyrimo ataskaitos „Kauno rajono sveikatos priežiūros įstaigose (Garliavos, Vilkijos ir Pakaunės PSPC ir filialai) mažėjančio prisirašusių pacientų skaičiaus vertinimas“

1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

Kontrolės ir audito tarnyba – Kauno rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybė – Kauno rajono savivaldybė

ASPI – Asmens sveikatos priežiūros įstaigos

ASPP – Asmens sveikatos priežiūros paslaugos

Taryba – Kauno rajono savivaldybės taryba

Įstaigos – VšĮ Garliavos pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Pakaunės pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Vilkijos pirminės sveikatos priežiūros centras

VšĮ Garliavos PSPC – Viešoji įstaiga Garliavos pirminės sveikatos priežiūros centras

VšĮ Pakaunės PSPC – Viešoji įstaiga Pakaunės pirminės sveikatos priežiūros centras

VšĮ Vilkijos PSPC – Viešoji įstaiga Vilkijos pirminės sveikatos priežiūros centras

Taisyklės – Vidaus tvarkos taisyklės

TLK – Teritorinė ligonių kasa

Išankstinio tyrimo ataskaitos „Kauno rajono sveikatos priežiūros įstaigose (Garliavos, Vilkijos ir Pakaunės PSPC ir filialai) mažėjančio prisirašusių pacientų skaičiaus vertinimas“
2 priedas

Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Pagrindiniais išankstinio tyrimo klausimais siekėme surinkti informaciją apie Kauno rajono sveikatos priežiūros įstaigų Garliavos, Vilkijos ir Pakaunės PSPC mažėjančio prisirašusių pacientų skaičiaus kitimą, išsiaiškinti ar sukurtos tinkamos vidaus kontrolės procedūros ir vidaus kontrolės aplinka, išanalizuoti teisinį reglamentavimą ir savininko sprendimų įgyvendinimą, taip pat teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą kiekio ir laiko prasme.

Vertintas laikotarpis – 2021 m. – 2024 m. liepos 1 d.

Dokumentų peržiūra

Nagrinėjome:

- Teisės aktus reglamentuojančius Įstaigų veiklą;
- Įstaigų savininko sprendimus skirtus Įstaigoms įgyvendinti;
- Įstaigų vidinius dokumentus, susijusius su vidaus kontrolės procedūromis ir aplinka;
- Mokamų ir nemokamų paslaugų teikimą;
- Asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eiles ir jų tendencijas.

Duomenų analizė

Analizavome:

- LR Sveikatos apsaugos ministerijos, Valstybės duomenų agentūros, Įstaigų ir Kauno teritorinės ligonių kasos skelbiamus statistinius duomenis;
- Įstaigų pateiktus dokumentus ir informaciją.

Duomenis vertinome taikydami palyginamosios analizės ir aprašomosios statistikos metodus.

Pokalbis

Vyko pokalbiai su Įstaigų vadovais bei atsakingais už duomenų teikimą asmenimis.